

دستورالعمل تعیین سهم اشخاص، دانشگاه و واحدهای زیرمجموعه (دانشکده، گروه ها، تیم پژوهشی، معاونت تحقیقات و فناوری) (مستند به بندهای ذیل بند ۴-۲-۲ ماده ۴ خط مشی مالکیت فکری دانشگاه)

مقدمه:

فعالیت‌های فناورانه، ثبت اختراع و تجاری‌سازی دانش، از ملزومات حرکت به سمت یک دانشگاه کارآفرین است. در مسیر خلاقیت و نوآوری، تعیین درصد سهم هر یک از پدید آورنده/گان، نقش مهمی در ایجاد انگیزه جهت تجاری سازی محصول، برای آنها خواهد داشت. از سوی دیگر حمایت از منافع (سهم) دانشگاه به دلیل فراهم ساختن زیرساختهای فعالیتهای فناورانه، اجتناب ناپذیر است. دستورالعمل حاضر در پی ایجاد توازن نسبی بین سهم مخترعان یا پدیدآورندگان و دانشگاه خواهد بود.

ماده ۱- کلیات

براساس خط مشی مالکیت فکری سهم دانشگاه از اختراعات حداقل 5 درصد (طبق جدول پیشنهادی ضمیمه بند ۲-۱-۷-) و حداکثر 15 درصد (طبق جدول پیشنهادی ضمیمه بند ۲-۱-۱-) است که میزان دقیق آن برای هر اختراع یا دارایی فکری در کمیته مالکیت فکری معین می شود. سهم مخترعان یا پدیدآورندگان یکی از حالات زیر است:

۱-۱- در صورتی که اختراع توسط چند نفر ایجاد شود، سهم هر یک از اشخاص، باید با توافق مخترعان یا پدیدآورندگان مشخص شود.

تبصره: در مورد اختراعات مشترک با موسسات دیگر، سهم موسسات بر طبق قرارداد قبلی و یا همچون مخترعان یا پدیدآورندگان دیگر در کمیته مالکیت فکری معین می شود.

۲-۱- اگر اختراع دستاوردی از پایان‌نامه باشد، استاد یا اساتید راهنما، سهم اشخاص را مشخص و به تائید اعضا ذینفع (دانشجو و مشاورین) رسانده و جهت ادامه کار، سوابق را به دفتر مالکیت فکری ارسال می‌نمایند.

۳-۱- اگر اختراع دستاوردی از طرح پژوهشی باشد، مجری یا مجریان طرح پژوهشی سهم اشخاص را مشخص و به تایید اعضا ذینفع (همکاران طرح) رسانده و جهت ادامه کار، سوابق را به دفتر مالکیت فکری ارسال می‌نمایند.

دستورالعمل تعیین سهم اشخاص، دانشگاه و واحدهای زیرمجموعه (دانشکده، گروه ها، تیم پژوهشی، معاونت تحقیقات و فناوری) (مستند به بندهای ذیل بند ۴-۲-۲ ماده ۴ خط مشی مالکیت فکری دانشگاه)

۴-۱- مخترعان یا پدیدآورندگان اختیار بازاریابی و واگذاری فناوری را کلاً یا جزاً به دانشگاه می دهند و متعهد هستند بنا به تصمیمات دانشگاه عمل نمایند.

۴-۱-۵- در راستای اجرای بندهای ذیل بند ۴-۲-۲ خط مشی کلی دانشگاه، قبل از ثبت اختراع و یا در موارد استثناء بلافاصله بعد از ثبت اختراع قرارداد تسهیم حق مالکیت فکری بین مخترعان و دانشگاه منعقد گردد. پس از قرارداد، گواهینامه ثبت اختراع در اختیار مجری طرح قرار می گیرد.

ماده ۲- منشاء دارایی فکری

۲-۱- دارایی فکری در محل دانشگاه، ناشی از یکی از انواع ذیل خواهد بود:

۲-۱-۱- دارایی فکری ناشی از سرمایه گذاری و یا اختصاص بودجه طرح پژوهشی یا فناوری از سوی دانشگاه

۲-۱-۲- دارایی فکری ناشی از تضمین دانشگاه برای دریافت تسهیلات توسط مخترعان

۲-۱-۳- دارایی فکری ناشی از طرح های مشترک (بخشی از هزینه از بیرون تامین شده یا اینکه بخشی از طرح در بیرون از دانشگاه اجرا شده است).

۲-۱-۴- دارایی فکری ناشی از اجرای پایان نامه و رساله های دانشجویی

۲-۱-۵- دارایی فکری ناشی از حمایت و اختصاص کل اعتبار خارج از دانشگاه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی دولتی یا غیردولتی

۲-۱-۶- دارایی فکری ناشی از اجرای ایده تا اختراع در محل دانشگاه، اما ایده از خارج دانشگاه تامین شده است.

۲-۱-۷- دارایی فکری به نحوی است که اهمیت ایده بالاتر از اعتبار تخصیص داده شده است.

۲-۲- درصد مالکیت دانشگاه، پدیدآورنده یا پدیدآورندگان، واحد تحقیقاتی (دانشکده یا گروه مستقل) و واحد مسئول مالکیت فکری در دانشگاه و حامی در خصوص انواع دارایی فکری با کمک جدول ضمیمه تعیین می شود. در هر حال نظر اکثریت اعضاء کمیته مالکیت فکری صائب است.

۲-۲-۱- در صورتی که در قرارداد مشترک قسمتی از مالکیت فکری ایجاد شده متعلق به طرف مقابل باشد، سهم مخترعان یا پدیدآورندگان و دانشگاه پس از کسر سهم طرف مقابل به نسبت تعیین شده تعلق می گیرد.

دستورالعمل تعیین سهم اشخاص، دانشگاه و واحدهای زیرمجموعه (دانشکده، گروه ها، تیم پژوهشی، معاونت تحقیقات و فناوری) (مستند به بندهای ذیل بند ۴-۲-۲ ماده ۴ خط مشی مالکیت فکری دانشگاه)

۲-۲-۲- سهم حامی مطابق با قرارداد و یا توافقنامه منعقد شده به او تعلق می گیرد و سهم دانشگاه و پدیدآورنده براساس باقیمانده سهم محاسبه می گردد.

ماده ۳- شمول دستورالعمل

این دستورالعمل و ضوابط بر تمام اشخاص شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیئت علمی، کارشناسان، تکنیسین ها و دانشجویان و همکاران طرح) و به طور کلی هر شخصی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات این دانشگاه (در راستای انجام یک فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معینی که با دانشگاه همکاری دارد) استفاده نماید، حاکم خواهد بود.

ماده ۴- مرجع حل اختلاف

۴-۱- در صورت بروز اختلاف بین پدید آورنده/گان، دانشگاه و یا حامی، پس از بررسی های کارشناسی، در جلسه ای با حضور طرفین اختلاف و یک نفر نماینده مرضی الطرفین در کمیته مالکیت فکری مورد بررسی و رای کمیته برای طرفین لازم الاجراست.

۴-۲- در متن قراردادهای داخلی، قوانین ملی و حاکمیت دادگاههای ایران و در متن قراردادهای خارجی قوانین داوری به عنوان قوانین مرجع جهت رسیدگی انتخاب می شوند. (در قراردادهای خارجی، رفع اختلاف از طریق داوری انجام خواهد شد).

ماده ۵- اعتبار دستورالعمل

دستورالعمل حاضر برای مدت یک سال از تاریخ تصویب اعتبار دارد و هر سال قابل تجدید نظر خواهد بود و برای اصلاحات آتی کلیه متخصصان و مخترعین، نظرات پیشنهادی خود را به واحد مالکیت فکری ارائه می نمایند تا با ارائه در کمیته مذکور و تایید این کمیته مورد اصلاح و به تصویب شورای پژوهش و فناوری برسد.

این دستورالعمل دارای یک مقدمه و ۵ ماده و یک تبصره است و در تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۲ توسط کمیته مالکیت فکری تدوین و در تاریخ ۱۴۰۳/۰۰/۰۰ به تصویب شورای پژوهش و فناوری رسید و سپس در تاریخ ۱۴۰۳/۰۰/۰۰ در هیات محترم امضاء مصوب گردید و از زمان تصویب هیات امضاء قابل اجرا خواهد بود.

دستورالعمل تعیین سهم اشخاص، دانشگاه و واحدهای زیرمجموعه (دانشکده، گروه ها، تیم پژوهشی، معاونت تحقیقات و فناوری) (مستند به بندهای ذیل بند ۴-۲-۲ ماده ۴ خط مشی مالکیت فکری دانشگاه)

جدول ضمیمه:

۱- ارقام مندرج در جدول درصد می باشد.

۲- منظور از (الف) درآمد خالص از اختراع کمتر از ۳۰۰ میلیون ریال و منظور از (ب) بین ۳۰۰-۹۰۰ میلیون ریال و منظور از (ج) بالاتر از ۹۰۰-۱۵۰۰ میلیون ریال می باشد.

ردیف	نوع دارایی فکری	درصد مالکیت					
		دانشگاه			پدیدآورنده / گان		
۱	بند ۱-۱-۲	الف	ب	ج	الف	ب	ج
		15	10	5	85	90	95
۲	بند ۲-۱-۲	الف	ب	ج	الف	ب	ج
		15	10	5	85	90	95
۳	بند ۳-۱-۲	الف	ب	ج	الف	ب	ج
		15	10	5	85	90	95
۴	بند ۴-۱-۲	الف	ب	ج	الف	ب	ج
		5	10	15	95	90	85
۵	بند ۵-۱-۲	الف	ب	ج	الف	ب	ج
		5	10	15	95	90	85
۶	بند ۶-۱-۲	الف	ب	ج	الف	ب	ج
		5	10	15	95	90	85
۷	بند ۷-۱-۲	الف	ب	ج	الف	ب	ج
		5	10	15	95	90	85